

گیاهان دارویی موثر بر بهبود کرونا

دکتر علی اکبر ملکی زاد^۱، دکتر غلامرضا بخشی خانیکی^۲، گلنوش حاتمی^۳، داریوش ویسی^۴

۱- عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور واحد تهران شرق گروه زیست فناوری میکروبی

۲- عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور واحد تهران شرق گروه زیست فناوری میکروبی

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد زیست فناوری میکروبی دانشگاه پیام نور واحد تهران شرق

۴- کارشناس و تکنسین علوم دارویی

چکیده

آزمایش های زیادی در حال انجام است تا بتواند درمان کووید ۱۹ را از طریق دارو یا کشف واکسن، پیدا کنند. جدا از بسیاری از ترکیبات شیمیایی، ترکیبات گیاهی می توانند مجموعه ای از توانمندی ها را در برابر ویروس کرونا برای افراد فراهم کنند. در این ارتباط، مطالعات نقش بسیاری از گیاهان را در برابر ویروس های تنفسی تایید کرده است. هدف از این پژوهش، شناسایی گیاهان دارویی موثر بر بهبود کووید ۱۹ و همچنین گیاهانی است که دارای خاصیت تقویت سیستم ایمنی بدن هستند، می باشد. روش پژوهش توصیفی - تحلیلی و پژوهش از نوع مروری می باشد. به منظور شناسایی مقالات و پژوهش های مرتبط با موضوع، با استفاده از کلید واژه های دربردارنده «گیاهان دارویی» و «بیماری کرونا» یا همان «کووید ۱۹»، سارس، مرس، سارس کووید ۲ و... به جستجو در پایگاه های اطلاعاتی آی اس آی، اسکوپوس، ساینس دایرکت و گوگل اسکالر به منظور بررسی مقالات خارجی و همچنین پایگاه های مگ ایران، مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی و سایر مقالاتی که در وب سایت های علمی مجلات علمی پژوهشی داخلی منتشر شده اند به منظور بررسی در مقالات داخلی، پرداخته شده است. با توجه به موضوع پژوهش، تعداد ۵۰ مقاله به دست آمد که پس از اعمال پایش های مذکور، تعداد ۱۲ پژوهش فارسی و ۱۸ پژوهش لاتین که داده های مرتبط با موضوع پژوهش را تفسیر کرده بودن مورد استفاده قرار گرفته است. به منظور بهبود افراد درگیر این بیماری، ۲۶ گونه گیاهی موثر با توجه به انواع مختلف بیماری شناسایی شد. همچنین به منظور پیشگیری از ابتلا و بالابردن توان بدنی در برابر این بیماری، ۴ گیاه جینسینگ، آلوئه ورا، گون و اویشن شیرازی شناسایی شدند.

واژگان کلیدی: کووید ۱۹، بهبود سیستم ایمنی بدن، گیاهان دارویی